

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๑๑๕๖

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง ชาวบ้านได้อะไร
  ๒. บทความเรื่อง ก็ผมมีสิทธิ์
  ๓. บทความเรื่อง โครงการดี ต้องดูได้
  ๔. บทความเรื่อง ชายแพง แต่ไปแจ้งว่าชายถูก
  ๕. บทความเรื่อง เอาอย่างไรดี

กระทรวงมหาดไทย
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 17 ส.ค. 2563
เลขที่ ๒๗๗

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป ในกรณีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และคิว อาร์ โค้ด ด้านล่างนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทริศญา บุญจำรูญ)
ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ชาวบ้านได้อะไร

รายนี้มีข้อสงสัยว่า การดำเนินโครงการของหน่วยงานคุ้มค่างับประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับหรือไม่ และมีเสียงมาว่าอาจไม่ใสสะอาดเท่าใดนัก จึงขอคูเอกสารให้รู้ไปเลย

นางสาวดาวเด่นมีหนังสือถึงเทศบาลตำบลแห่งหนึ่ง ขอให้ตรวจสอบโครงการฝึกอาชีพคนพิการของเทศบาลฯ และขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการนี้รวม ๔ รายการ คือ ๑) เอกสารขออนุมัติโครงการ กำหนดการ เอกสารลงทะเบียน ๒) เอกสารขออนุมัติจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ การจ้างรถโดยสาร ๓) เอกสารยืมเงิน ๔) เอกสารทั้งหมดที่แนบท้ายฎีกาเบิกเงินงบประมาณ ทุกแผ่นทุกหน้า แต่เทศบาลฯ มีหนังสือแจ้งว่าได้ตรวจสอบแล้วพบว่าโครงการดังกล่าวดำเนินการถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดแล้ว แต่เป็นเอกสารสำคัญของหน่วยงานราชการและเป็นความเห็นของหน่วยงาน จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาวดาวเด่นจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอทั้ง ๔ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว เห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามคำขอเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวดาวเด่น

ได้ยินได้ฟังอะไรมา สอบถามและขอข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลโดยตรงดีที่สุดครับ และหน่วยงานได้รับการตรวจสอบรับรองจากหน่วยงานที่มีหน้าที่แล้ว รีบให้เลยครับ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๑๐/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

กัมมมีสิทธิ์

เป็นอีกเรื่องหนึ่งครับที่น่าอ่านและเป็นแนวปฏิบัติต่อไป ขอให้พิจารณามุมมองและเหตุผลของกรรมการวินิจฉัยฯ ที่ให้ไว้ชัดเจนครับ

นายละเอียดเป็นครูอยู่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง มีหนังสือถึงโรงเรียนขอข้อมูลข่าวสารสำเนาสมุดฝากบัญชีเงินอุดหนุนงบประมาณและสำเนาสมุดฝากบัญชีเงินนอกงบ ที่มีการรับ - เบิกถอน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ แต่โรงเรียนฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่าการที่อ้างว่าเป็นกรรมการที่เป็นผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วจะขอตรวจสอบสำเนาเอกสารนั้น จะต้องเสนอความเห็นเข้าในระเบียบวาระการประชุม และต้องได้รับความเห็นชอบก่อน ในระเบียบที่เกี่ยวข้องก็ไม่ได้กำหนดให้กล่าวอ้างอำนาจของคณะกรรมการฯ ขอตรวจสอบเอกสารได้ จะทำให้คนที่ตั้งใจทำงานเสียกำลังใจในการปฏิบัติงาน นายละเอียดจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ โรงเรียนฯ มีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า การที่นายละเอียดขอข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนเกี่ยวกับสำเนาสมุดฝากบัญชี จำนวน ๒ รายการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการด้านงบประมาณของโรงเรียน เป็นการกระทำโดยมิชอบไม่ผ่านกระบวนการขั้นตอน ซึ่งโรงเรียนมีกลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ออกตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณทุกปี และโรงเรียนจะรายงานการใช้จ่ายงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการประชุมทุกครั้ง การข้ามขั้นตอนเช่นนี้จะทำให้กรรมการท่านอื่นทักท้วงในภายหลังได้ และไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า การขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว นอกจากนายละเอียดจะเป็นบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย สามารถใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติรับรองไว้ เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐแล้ว นายละเอียดยังมีสถานภาพเป็นกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่กำกับ แนะนำ และมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอีกด้วย จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ แล้วข้อมูลที่ขอก็เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะปฏิเสธได้ ตามมาตรา ๑๕ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว จึงวินิจฉัยให้โรงเรียนฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายละเอียด

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๒๑๑/๒๕๖๓)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

โครงการดี ต้องดูได้

เรื่องนี้เกิดจากกรณีที่มีผู้ร้องเรียนว่าการจัดโครงการแบบนี้เป็นอย่างไร ใช้เงินกันอย่างไร หรืออาจได้ข้อมูลอะไรมา จึงร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อมีการขอข้อมูลข่าวสารจะกระทบอะไรหรือไม่

นายสีฟ้า มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดค่าใช้จ่ายโครงการกีฬาสัมพันธ์ต่อต้านยาเสพติด ปี ๒๕๖๐ รวมทั้งเอกสารการจ่ายเงินตามโครงการฯ เกี่ยวกับเงินรางวัลและค่าตอบแทนต่าง ๆ และจำนวนเงินงบประมาณที่ใช้ทั้งโครงการเพื่อนำไปตรวจสอบการใช้งบประมาณและตรวจสอบลายมือชื่อ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารด้านการเงินที่สำคัญของราชการ กำหนดชั้นความลับไว้ และอยู่ระหว่างการดำเนินการตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหากเปิดเผยแล้วอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดและมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย สรุปว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) และ (๖) นายสีฟ้าจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลที่ปฏิเสธว่า เนื่องจากโครงการฯ อยู่ระหว่างการสอบสวนทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้กำหนดชั้นความลับไว้เพราะมีผู้ร้องเรียนให้ตรวจสอบโครงการดังกล่าว และในระหว่างสอบสวนความรับผิดชอบทางวินัยเจ้าหน้าที่หรือพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพราะนายสีฟ้าเป็นกำนันตำบล และพยานบุคคลเป็นผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาโดยตรง จากการสอบถามและแสวงหาข้อเท็จจริงทราบว่า นายสีฟ้าและเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำโครงการที่ต้องถูกดำเนินการทางวินัยเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกัน สาเหตุ ก็มาจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้น เหตุผลทั้งหลายทั้งปวงก็เลยปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอดังกล่าว เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะมีคำสั่งไม่เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งนั้น เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารโครงการตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายสีฟ้า

(ที่ สค ๒๓๔/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ขายแพง แต่ไปแจ้งว่าขายถูก

เรื่องนี้ผู้ประกอบการต้องการเอกสารเพื่อไปใช้ต่อศาลภาษีอากร เพื่อรักษาสีทธิของตนเอง ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสองร้อยกว่าล้าน ไปอ่านดูครับว่าจะได้หรือไม่

นางสาวเดียร์ เป็นกรรมการบริษัท กำไรดี จำกัด มีหนังสือ ๒ ฉบับ ถึงสำนักงานสรรพากรภาค แห่งหนึ่ง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับใบกำกับภาษีซื้อของบริษัท กำไรดี จำกัด เพื่อใช้อุทธรณ์คดีต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต่อสู้คดีในศาลภาษีอากร จำนวน ๓ รายการ คือ ๑) ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ ถึงเดือน ธันวาคม ๒๕๕๓ ๒) ในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๔ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ๓) ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔ และเดือนกันยายน ๒๕๕๕ แต่สำนักงานสรรพากรภาคมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า เอกสารดังกล่าวเป็นใบกำกับภาษีที่นำพิสูจน์การมีอยู่หรือการได้มาของใบกำกับภาษีซื้อ ซึ่งอยู่ ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ที่ยังไม่แล้วเสร็จ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) และเป็นข้อมูลข่าวสาร ที่ทำให้รู้เรื่องกิจการของผู้เสียภาษีอากรหรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง มิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาวเดียร์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานสรรพากรภาค มีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงถึงเหตุผลการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า บริษัท กำไรดี จำกัด ได้อุทธรณ์คัดค้านการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มของสำนักตรวจสอบภาษีกลาง โดยในชั้นการ ตรวจสอบของสำนักตรวจสอบภาษีกลาง พบกรณีสำแดงราคาต่ำกว่าราคาขายจริง รวมถึงการออกใบเสร็จที่ต่ำกว่า ราคาขายจริง แม้ว่าข้อมูลเกี่ยวกับใบกำกับภาษีจะเป็นเอกสารที่นางสาวเดียร์ได้ยื่นเพื่อแสดงรายการเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ในเอกสารดังกล่าวมีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของบุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้ออกเอกสารดังกล่าว และในขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ของสำนักตรวจสอบภาษีกลาง ดังนั้น จึงเปิดเผยให้ไม่ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารใบกำกับภาษี ซื้อของบริษัท กำไรดี จำกัด ทั้ง ๓ รายการ เป็นข้อมูลที่นางสาวเดียร์นำส่งให้กับสำนักงานสรรพากรภาค ตรวจสอบ เกี่ยวกับการแสดงรายการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม การเปิดเผยจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง ที่จะทำให้ การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) เมื่อพิจารณาถึงการ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกันแล้ว จึงวินิจฉัยให้สำนักงานสรรพากรภาค เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใบกำกับภาษีซื้อของบริษัท กำไรดี จำกัด ทั้ง ๓ รายการตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวเดียร์

ใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารเอาเอกสารไปพิสูจน์กันเองว่าขายแพงบอกถูก หรือขายถูกบอก แพงก็แล้วแต่ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ ทหาหรือไปได้ครับ ที่สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๐๗/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

เอาอย่างไรดี

หน่วยงานมีหนังสือหารือไปครับ เนื่องจากสงสัยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารแบบเดียวกัน ตกงเปิดหรือไม่เปิด ไปดูกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง มีหนังสือขอหารือการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแบบแปลน การก่อสร้างอาคาร กรณีที่นางเงินนี้ และนายหนุ่มขอข้อมูลข่าวสารสำเนาแบบแปลนการก่อสร้างอาคารในโฉนดที่ดินเลขที่ +++ ของนายเกาลัด แต่นายเกาลัดคัดค้านการเปิดเผย ก็เลยถามว่าจะให้สำเนาแบบแปลนการก่อสร้างได้หรือไม่ จะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลตามมาตรา ๑๕ (๕) หรือไม่ เพราะได้ดูคำวินิจฉัย ที่ สค ๒๕๘/๒๕๕๘ และที่ สค ๑๐๘/๒๕๕๙ เป็นเรื่องการเปิดเผยสำเนาแบบแปลนการก่อสร้างอาคารแต่คำวินิจฉัยมีความแตกต่างกัน

เรื่องก็คือว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้อนุญาตให้นายเกาลัดก่อสร้างอาคารในโฉนดที่ดินเลขที่ +++ ของนายเกาลัด ต่อมาหนังสือจากประชาชนคือนางเงินนี้และนายหนุ่มร้องเรียนว่าการก่อสร้างอาคารหลังนี้ไม่เว้นระยะห่างตามแนวเขตตามที่กฎหมายกำหนด แล้วก็มีหนังสือขอคัดสำเนาแบบแปลนบ้านก่อสร้างดังกล่าว ก็ได้เชิญทุกฝ่ายไปหารือกัน นายเกาลัดผู้ได้รับอนุญาตก่อสร้างก็คัดค้าน องค์การบริหารส่วนตำบลไปหาแนวคำวินิจฉัยมาดูเห็นมีความแตกต่างกันในรายละเอียด ประกอบกับในแบบแปลนการก่อสร้างอาคารระบุว่า “แบบนี้เป็นสิทธิ์ของสถาปนิก/วิศวกร ที่ระบุข้างต้น ห้ามผู้ใดนำไปใช้หรือคัดลอกหรือทำสำเนาโดยไม่ได้รับอนุญาต” จึงขอลถามว่าจะเปิดเผยสำเนาแบบแปลนการก่อสร้างอาคารในโฉนดที่ดินเลขที่ +++ ให้นางเงินนี้และนายหนุ่มได้หรือไม่ จะเข้ามาตรา ๑๕ (๕) หรือไม่

คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการตอบไปว่า เรื่องนี้เป็นการขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ และก็เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทั่วไปและเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ว่าการปฏิบัติราชการ ในเรื่องใด ๆ โดยปกติให้ถือว่าเป็นเรื่องเปิดเผย เว้นแต่การรักษาความมั่นคงของประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล ก็ให้เป็นความลับเท่าที่จำเป็น ส่วนคำวินิจฉัยที่แตกต่างกันนั้น ต้องดูข้อเท็จจริง เหตุผลความจำเป็นในการขอข้อมูลข่าวสาร โดยคำวินิจฉัยที่ สค ๒๕๘/๒๕๕๘ ผู้ขอต้องการตรวจสอบว่าอาคารนั้นก่อสร้างถูกต้องตามแบบแปลนที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ จึงต้องใช้แบบแปลนทั้งภายในภายนอกเพื่อตรวจสอบ ส่วนคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๘/๒๕๕๙ ผู้ขอต้องการตรวจสอบว่าความสูง ระยะร่นของอาคารถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ จึงเป็นเรื่องของสภาพภายนอกอาคารซึ่งใช้เพียงแบบแปลนภายนอกก็เพียงพอต่อการตรวจสอบแล้ว เรื่องที่หารือไปนี้จึงใกล้เคียงกับคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๘/๒๕๕๙

กองช่างเก็บเรื่องนี้ไว้บนโต๊ะเลยนะครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หารือไปได้ครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(หารือ ๒๓ มิถุนายน/๒๕๖๓)

“รู้สิทธิ ชีวิตมีคุณค่า”